

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาก้าวหน้าการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาก้าวหน้าการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการก้าวหน้าการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

**ตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการ
เรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23**

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรการวิจัย (Research Population) ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 2,285 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 97 คนและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 360 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,828 คน โดยจำแนกตามรายละเอียดดังนี้

1.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน 16 โรงเรียน
1.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งหมด	จำนวน 18 คน
1.1.1.2 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งหมด	จำนวน 128 คน
1.1.1.3 ครูผู้สอน ทั้งหมด	จำนวน 152 คน
	รวม 298 คน
1.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน 20 โรงเรียน
1.1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งหมด	จำนวน 47 คน
1.1.2.2 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งหมด	จำนวน 160 คน
1.1.2.3 ครูผู้สอน ทั้งหมด	จำนวน 705 คน
	รวม 912 คน
1.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ	จำนวน 9 โรงเรียน
1.1.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งหมด	จำนวน 32 คน
1.1.3.2 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งหมด	จำนวน 72 คน
1.1.3.3 ครูผู้สอน ทั้งหมด	จำนวน 971 คน
	รวม 1075 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (sample) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่ม
สาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

ปีการศึกษา 2561 จำนวน 414 คน จาก 45 โรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553 หน้า 44 – 47) ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยการเลือกโรงเรียนแบบโควตา (Quota Sampling) ร้อยละ 50 การเลือกผู้บริหารสถานศึกษาใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง คัดเลือกหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง การคัดเลือกครูใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย รวมทั้งหมด 414 คน แยกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จำนวน 46 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 184 คน และครูผู้สอน จำนวน 184 คน แบ่งตามขนาดได้ดังนี้

1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 8 โรงเรียน การเลือกกลุ่มตัวอย่างเลือกเจาะจงและการสุ่มอย่างง่าย แยกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกทั้งหมด จำนวน 16 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 64 คน และครูผู้สอน 64 คน รวมทั้งสิ้น 144 คน

1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 10 โรงเรียน การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและการสุ่มอย่างง่าย แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาเลือกทั้งหมด จำนวน 20 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 80 คน และครูผู้สอน 80 คน รวมทั้งสิ้น 180 คน

1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จำนวน 5 โรงเรียนการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและการสุ่มอย่างง่าย แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาเลือกทั้งหมด จำนวน 10 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 40 คน และครูผู้สอน 40 คน รวมทั้งสิ้น 90 คน

1.3 แหล่งข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ตามข้อ 2

1.3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คนและสุ่มอย่างง่ายให้ได้ครูผู้สอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ๆ ละ 1 คน รวม 8 คน

1.3.2 โรงเรียนขนาดกลาง เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คนและสุ่มอย่างง่ายให้ได้ครูผู้สอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ๆ ละ 1 คน รวม 8 คน

1.3.2 โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คนและสุ่มอย่างง่ายให้ได้ครูผู้สอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ๆ ละ 1 คน รวม 8 คน รายละเอียด ดังตาราง 4 ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	ประชากร				โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	ครูผู้สอน	รวม		ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	ครูผู้สอน	รวม
ขนาดเล็ก	16	18	128	152	298	8	16	64	64	144
ขนาดกลาง	20	47	160	705	912	10	20	80	80	180
ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ	9	32	72	971	1075	5	10	40	40	90
รวม	45	97	360	1828	2285	23	46	184	184	414

2. เครื่องมือที่ใช้ในการการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามใช้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามในตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

ได้แก่ สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน
ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระ
การเรียนรู้

แบบสอบถาม ในตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating
scale) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างบารมี 2) การสร้างแรงบันดาลใจ
3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นรายบุคคล ผู้วิจัย
กำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการ
เรียนรู้ อยู่ในระดับ “มากที่สุด”

4 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระ
การเรียนรู้ อยู่ในระดับ “มาก”

3 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระ
การเรียนรู้ อยู่ในระดับ “ปานกลาง”

2 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระ
การเรียนรู้ อยู่ในระดับ “น้อย”

1 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระ
การเรียนรู้ อยู่ในระดับ “น้อยที่สุด”

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน

แบบสอบถาม ในตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating
scale) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเป้าหมาย 2) การสื่อสาร
แบบเปิด 3) ความไวเนื้อเชื้อใจ 4) ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ 5) ความพึงพอใจ
ของครู 6) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 7) การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม
ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ใน
ระดับ “มากที่สุด”

4 หมายถึง ประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ใน
ระดับ “มาก”

3 หมายถึง ประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ใน
ระดับ “ปานกลาง”

2 หมายถึง ประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ใน
ระดับ “น้อย”

1 หมายถึง ประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ใน
ระดับ “น้อยที่สุด”

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะวัด ซึ่งใน
งานวิจัยนี้ กำหนดตัวแปรพยากรณ์ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระ
การเรียนรู้ 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) การสร้างบารมี 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้น
ทางปัญญา 4) การเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นรายบุคคล และตัวแปรเกณฑ์ คือ
ประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ 7 ตัวแปร ได้แก่ 1) ความเป็นอันหนึ่งอัน
เดียวกันของเป้าหมาย 2) การสื่อสารแบบเปิด 3) ความไวเนื้อเชื่อใจ 4) ความเป็นองค์การ
แห่งการเรียนรู้ 5) ความพึงพอใจของครู 6) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 7) การมี
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม

3.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อ
ตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงในเบื้องต้น

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเบื้องต้นไปตรวจสอบคุณภาพด้าน
ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยอาศัยความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
โดยอิงการหาค่าความสอดคล้องของข้อความกับ นิยามศัพท์ (Index of Congruence)
ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง โดยหาความเที่ยงตรง (Validity) นำแบบสอบถามให้
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่ดี ดังนี้

3.4.1 อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์สอนทางการบริหาร
การศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำ
กว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 2 ท่าน

3.4.2 ผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการบริหารการศึกษา จำนวน 1 ท่าน

3.4.3 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหาร ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่น้อยกว่า 5 ปี วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 ท่าน

3.4.4 ครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ทางการสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน
ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. นายสาทิน ไชยรา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพรหมานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

4. นายอนุวัฒน์ แก้วมะ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

5. นางพรทิพย์ ทองวงษา ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนธาดุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลจริง จำนวน 50 ชุด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนรวมรายข้อกับคะแนนรวมรายด้าน ตามวิธีการของเพียร์สัน โดยตัดข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.23 ออกไป พบว่า ค่าอำนาจจำแนกของภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าระหว่าง 0.404 – 0.868 และค่าอำนาจจำแนกของประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าระหว่าง

0.656 – 0.906 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการของ Cronbach ซึ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.951 และประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.949

3.6 หาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 253 – 254) มีค่าเท่ากับ 1.00

3.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์ดีแล้วไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริงก่อนนำไปจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวม ดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ความร่วมมือพร้อมแบบสอบถามไปมอบให้กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 และกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยการส่งไปรษณีย์พร้อมแนบซองเปล่าติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัยเพื่อส่งแบบสอบถามกลับโดยโรงเรียนที่ไม่ได้ทำการตอบกลับผู้วิจัยติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยคำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูล และสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าความถี่และค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.2 คัดเลือกแบบสอบถามเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ นำมาตรวจให้คะแนนเพื่อพิจารณาความคิดเห็นตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

- ระดับ 5 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด
 ระดับ 4 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก
 ระดับ 3 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง
 ระดับ 2 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย
 ระดับ 1 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดการวัดระดับความต้องการ
 จำเป็นในการวิจัย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลกระทบต่อ
 ประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 โดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนน โดยใช้เกณฑ์ของการพิจารณา
 ของ บุญชม ศรีสะอาด (2553, หน้า 100) กำหนดไว้เป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง/ประสิทธิผลการ
 ทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง/ประสิทธิผลการ
 ทำงาน อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง/ประสิทธิผลการ
 ทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง/ประสิทธิผลการ
 ทำงาน อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง/ประสิทธิผลการ
 ทำงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 นำคะแนนที่ได้จากข้อ 2 ไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่าง ๆ
 โดยใช้เครื่องมือโครคคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย

5.4 การวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา
 โดยการสรุปความคิดเห็นรายด้านและหาค่าความถี่แต่ละด้าน

5.5 การวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง
 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการ
 ทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 23 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment Coefficient และ

สร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ในการแปลผลความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 ได้กำหนดการแปลความดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 100)

0.81 ขึ้นไป หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน อยู่ในระดับ สูง

0.61 – 0.80 ขึ้นไป หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน อยู่ในระดับ ค่อนข้างสูง

0.41 – 0.60 ขึ้นไป หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง

0.21 – 0.40 ขึ้นไป หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน อยู่ในระดับ ค่อนข้างต่ำ

ต่ำกว่า 0.21 ขึ้นไป หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน อยู่ในระดับ ต่ำ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

6.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่

6.2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation)

6.2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

6.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

6.3.1 ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน และขนาดของโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว (F-test ชนิด One-way ANOVA) โดยกำหนดเกณฑ์การทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อผลของการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้ วิธีการของ Scheff's Method

6.4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ใช้สถิติในการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

6.5 ศึกษาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ใช้สถิติในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ Stepwise

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เลือกเอาด้านที่มีอำนาจพยากรณ์

ประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน มาร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 แล้วนำเสนอ จำนวน 10 ท่าน พิจารณาสงวนแนะ จากนั้นผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ให้เหมาะสมซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น จึงแบ่งวิธีดำเนินการออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดแหล่งข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่ดี ดังนี้

1. อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์สอนทางการบริหาร การศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 2 ท่าน
  2. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี วิชยฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการบริหารการศึกษา จำนวน 3 ท่าน
  3. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหาร ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่น้อยกว่า 5 ปี วิชยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 3 ท่าน
  4. ครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ทางการสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี วิชยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 คน
- ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหญ่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
  2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. นายบดินทร์ นารถโกษา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนสกลนครพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

4. นายสาทิน ไชยรา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนพรหมานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

5. นายอังกูร บุญรักษา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนช่างมิ่งพิทยานุกุล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

6. นายอนุวัฒน์ แก้วมะ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

7. นายทศพล พยัคฆพงศ์ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
โรงเรียนพรหมานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

8. นางรุ่งตะวัน นาสพัล หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
โรงเรียนมัธยมวานรนิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

9. นางวารุณี อัจหาญ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
โรงเรียนพรหมานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

10. นางพรทิพย์ ทองวงษา ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 23

ขั้นที่ 2 การสร้างแบบสอบถาม

1. นำผลจากการศึกษาที่ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้า
กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีอำนาจพยากรณ์ต่อประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการ
เรียนรู้ในโรงเรียน

2. นำข้อมูลด้านนั้น ๆ มาสร้างเป็นแบบสอบถามแนวทางการพัฒนา
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งต่อประสิทธิผลการทำงาน
ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน

ขั้นที่ 3 การเก็บข้อมูล

1. นัดหมายผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งต่อประสิทธิผลการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนตามแบบสอบถาม
2. ดำเนินเก็บข้อมูลตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้น

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อความที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Validity)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร